

TÜRK MİLLETİ ADINA

T.C.
ANKARA
37. İŞ MAHKEMESİ

GEREKÇELİ KARAR

ESAS NO : 2024/53 Esas
KARAR NO : 2025/138

HAKİM :
KATİP :

DAVACI : O**** G*** -
VEKİLLERİ : Av. HASAN TOK - [16186-81580-61818] UETS
DAVALI : SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI -
VEKİLİ :
DAVA : İş (Kurum İşleminin İptali İstemli)
DAVA TARİHİ : 20/02/2024
KARAR TARİHİ : 19/03/2025
GEREKÇELİ KARARIN
YAZILDIĞI TARİH : 02/04/2025

Mahkememizde görülmekte bulunan İş (Kurum İşleminin İptali İstemli) davasının yapılan açık yargılamasının sonunda,

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

DAVA: Davacı vekili kuruma husumet yönelterek adli yardım talebinde bulunmuş, yetkili yerin Ankara Mahkemeleri olduğunu, arabulucuya gerek olmadığını, davacının 09/06/1997den 15/9/1997 ye kadar dava dışı 1012051 numaralı N**** G**** e ait iş yerinde muhasebe ve evrak kayıtlarının tutulması ve evrakların tesliminde çalıştığını, davacının tahsis talebinin 18 yaş altı çalışmaları kabul edilmediğini bu sebeple iskenderun sgm ye yaptıkları başvurunun aylık talebinin davacının çalıştığını iddia ettiği dönemde 18 yaş altı çalışmalarının kabul edilemeyeceği gerekçesi ile 3/10/2023 de reddedildiğini, 2013/11 sayılı genelgeye göre 20/04/2005 tarihinin işe giriş tarihi olarak alındığını, 29/6/2023 tarihi itibariyle 5983 gün prim ödeme gününün olduğunu, 18 yıl hizmetinin bulunduğu tespit edildiğinin belirtildiğini, kurum işleminin yasaya aykırı olduğunu, davacının 18 yaş öncesi çalışmalarında TMK 271 e aykırılık bulunmadığı çalışmanın gerçek olmadığını iddia edilmediğini, emsal Yargıtay 10 HD nin 23/2/2023tarih 2023/1400 esas 1658 karar sayılı ilamında da açıkladığı üzere kurum işleminin davacıyı sosyal güvenlik hakkından yoksun bıraktığını bunun kabul edilemeyeceğini belirterek iskenderun sgm in 3/10/2023 tarihli işleminin iptali, 1012051 sicilli iş yerinin 18 yaş altı çalışmaların geçerli olduğunun tespitini, başvuru tarihi itibariyle aylığa hak kazandığının tespiti ile bu tarihten itibaren aylık bağlanması, ödenmeyen aylıkların faizi ile tahsilini istemiştir.

CEVAP: Davalı kurum vekili başvuru dava şartından bahsederek davanın ispatlanması talebinde bulunarak yetki süre husumet itirazından bulunarak davanın reddini istemiştir.

DELİLLER:Dava dilekçesi ekinde emsal karar örnekleri ve hizmet cetvelinin sunulduğu, kurumun 3/10/2023 tarihli davacının 18 yaş altı ana babasına ait iş yerinde geçen çalışmalarının usulüne uygun hizmet akdine tabi çalışma olmaması sebebiyle geçerli kabul edilmediğine dair genelge gereği

dikkate alınmadığı, 20/4/2005 tarihli işe giriş itibariyle toplam 5983 gün prim , 18 yıl hizmeti olduğundan aylık bağlanamayacağına dair yazı örneği, hizmet cetvelinin sunulduğu, davacının adli yardım talebinin kabul edildiği, nüfus kaydına göre 8/6/1980 doğumlu olduğu annesinin n*** g*** olduğu iş yerinin tescil belgesinin geldiği, kayseri sgk da kayıtlı oto ön düzen tamir iş yeri olduğu 9/6/1997-30/6/2001 dönemi yasa kapsamında olup müfettiş raporu ile yasa kapsamından çıkarıldığı, 1997 yılı 2 ve 3.dönem bordrolarının geldiği, davacı ile birlikte yakup gül ün sigortalı olarak gözüktüğü, davacı tarafın tanık listesi verdiği, sgk sicil dosyasının geldiği, bu belgeler arasında 29/6/2023 tarihli davacının 4/1a madde kapsamında yaşlılık aylığı talepli başvuru belgesinin bulunduğu, hizmet cetveli incelendiğinde davacının 1012051 sicilli annesi nurşan gül e ait iş yerinden 9/6/1997-15/9/1997 dönemi toplam 95 günlük hizmet bildirimi olduğu sonraki hizmetin 2005 yılında başladığı, gelen dosyada bu iş yeri ile ilgili işe giriş bildirgesinin yer almadığı, kurumun 25/3/2024 tarihli cevabi yazıda 18 yaş altı bu çalışmaları iptal etmediklerini emeklilik hesabı yapılırken hizmet olarak dikkate alınmadığının bildirildiği görülmüş, Hizmet cetveline göre 29.06.2023 e kadar tamamı 4/1-a kapsamında olmak üzere 5888 gün hizmeti olduğu, 1997 yılına ait 95 gün hizmet ile birlikte gün sayısının 29.06.2023 tarihinde 5983 gün olduğu, 01.07.2023 den itibaren yine 4/1-a kapsamında hizmetinin olduğu, 1012051.38 sicil sayılı işyerinin Nurşan Gül adına 09.06.1997 - 30.06.2001 arası tescilli ulaşım ekipmanlarının bakım ve onarımı konulu işyeri olduğu, Bu işyerinden davacı adına dönem bordrolarına göre 09.06.1997 - 15.09.1997 arası bildirim yapılmış olduğu, 29.06.2023 tarihinde tahsis talebinde bulunduğu, 03.10.2023 tarihli karşılık ile 2013/11 sayılı genelge gereği 18 yaş altı çalışmaların 2013/11 sayılı genelge genelgede yer alan "Ancak, baba veya anasına ait işyerinde çalışan mümeyyiz küçüklerin vasinin iştiraki ile yazılı olarak yapılmış ve hakim tarafından tasdik edilmiş bir hizmet akdi mevcut olmadıkça sigortalı sayılmalarına imkan bulunmamaktadır" düzenlemesi gereği sigorta başlangıç tarihi 20.04.2005 esas alınarak tahsis talebinin red edildiği, Davacının 08.06.1980 doğumlu erkek sigortalı olduğu anlaşılmış, Dosya kapsamında dinlenen tanık beyanlarının incelenmesinden;

Tanık A*** G*****, davacının babası olduğunu, davacının annesinin adına sanayi de kayıtlı oto ön düzen rotbalans dükkkanı olduğunu, bu dükkkanı kendisinin işletir olduğunu, davacının 1997 yılının 6. Ayından 9. Ayları arası bu dükkkanda çalıştığını, getir götür işleri yapar olduğunu, kendilerine yardımcı olduğunu, davacının o dönemde 17 yaşında olduğunu, davacının okulların kapandığı dönemde devamlı çalışıyor olduğunu, davacıyla beraber amcası Y*** G****'ün çalışır olduğunu, başka çalışan olmadığını, davacı oğlu olduğu için belli bir miktar ödeme yapmadığını, kendilerine göre bir ücret veriyor olduklarını ancak miktarı hatırlamadığını, getir götür işi yapar, dükkkan temizliği ve malzemelerin temizliğini yapar, ara sıra ön düzen tamiri yapar, rotbalans ayarı yapar olduğunu, iş olduğu müddetçe yaptığını, iş geldiği gün akşama kadar bu işi yapar olduğunu, kendisinin de ön düzen ustası olduğunu, kendisiyle beraber davacı kendisinin yaptığı işlere de kendisinin gözetimi altında yardımcı olduğunu,

Tanık Y***** G***, kendisinin A*** G****'ün yanında çalıştığını, A*** G****'ün dükkkanının eşinin üzerine olduğunu ancak A***** G*****'ün işletir olduğunu, kendisinin 1974-2001 yılları arasında A***** G*****'ün yanında çalıştığını, ara verdiği bir dönem olmadığını, kendisinin sigortasında eksiklik olduğunu, kendisinin rotbalans ayarı yapar olduğunu, davacının 1997/06 - 1997/09 tarihleri arasında davalı iş yerinde çalıştığını, davacının getir götür işlerine baktığını, anahtar getir götür işleri yaptığını, davacının okul yaz tatilinde çalıştığını, muhasebeye evrakları getirir götürür olduğunu, rotbalans ayarında kendilerine yardımcı olmadığını, annesinin haftalık ücret verir olduğunu, ne kadar ücret aldığını bilmediğini, (dönem bordrosuna göre adına aynı işyerinden 09.06.1997 / 1997/3 dönem dahil bildirim var) beyan ettikleri anlaşılmıştır.

Gülizar Erdem imzalı 17.02.2025 tarihli bilirkişi raporu alınmış raporda, 506 sayılı yasanın 2,3,108,5510 sayılı yasanın geçici 6, 38, 506 sayılı yasanın 60/G ve 54 maddeleri ile geçici 81/b maddesi ve bu maddedeki yaş koşulunun uygulanmayacağına dair geçici 95.madde den bahisle davacın 9/6/1997-15/9/1997 dönemi hizmet bildiriminin olduğu iş yerinin annesi adına tescilli iş yeri olup evde yapılan işlerden olmadığı ticari maksatlı iş yeri olduğu kurumun fiili çalışma olmadığını iddia etmediği, genelge gereği bildirimi geçersiz saydığı 18 yaşından önce ana babaya ait olmayan iş yerinde geçen çalışmalar ile ilgili böyle bir uygulama yapılmadığı 18 yaşından küçüklerin ana babaya ait iş yerinde hizmeti varsa vasinin katıldığı yazılı sözleşme yada hakim tasdikli hizmet akdi bulunmasının kurum

tarafından arandığı 18 yaşından önce başka bir yerde çalışılması halinde böyle bir belge aranmayacağına belirtiltiği kurumun TMK 271 maddesine dayanarak işlem yaptığını ancak burada çocuk borç altına giriyorsa hakim tasdiki aranacağına belirtiltiği yine kurumun tüm 18 yaş altı bildirimler için bu kuralı uygulamadığı sadece ana baba iş yerinden yapılan bildirimler için uyguladığı 506 sayılı yasanın 3.maddesinde sigortalı sayılmayanların belirtildiği bunlar arasında ana babaya ait iş yerinde 18 yaş altı çalışmalardan bahsedilmediği sosyal güvenlik hakkının kamusal nitelikte olduğu kanun ile sınırlandırılabilirliği genelge ile sınırlandırılmayacağı emsal Yargıtay kararlarında bu yönde olduğu belirtilerek mevcut duruma göre kuruma bildirilen 09/06/1997-15/09/1997 dönemi çalışmalarının kurumca başka bir sebeple iptal edilmiş olması da dikkate alınarak geçerli sayılması gerektiği 18 yaşın 08/06/1998 de dolacağı dolayısıyla başlangıç tarihinin bu tarih olarak alınması gerekeceği , tahsis talebi bakımından ise 29/6/2023 de tahsis talebinde bulunulduğu, işten ayrıldığı 506 sayılı yasa geçici 81 e göre başlangıç 8/6/1998 olmakla 23/05/2002 ye kadar hizmet süresinin 3 yıl 11 ay 15 gün olduğu, 506 sayılı yasanın geçici 81/B-n bendi ve geçici 95.maddeye göre 25 yıl sigortalılık 5900 gün prim süresinin aylığa yeteceği 25 yılın 8/6/2023 de dolduğu 5983 gün hizmetinin bulunduğu, buna göre davacının 1/7/2023 den itibaren aylığa hak kazanacağı yasanın 42.maddesine göre de 1/7/2023-1/10/2023 dönemi aylıkların 1/10/2023 den itibaren bu tarihten sonraki aylıkların ise ödenmesi gereken her bir ay için bu tarihten itibaren faize tabi olacağı belirtilmiş raporun usul ve yasaya uygun düzenlendiği anlaşılmıştır.

DELİLLER DEĞERLENDİRİLDİĞİNDE: Dava, Davacının dava dışıN*** G****e ait iş yerinde geçen 18 yaş altı çalışmalarının geçerli kabul edilip edilmeyeceği, buna göre davacının 29/6/2023 tarihli aylık başvurusu gereği aylığa hak kazanıp kazanmadığına ilişkindir.

Kurum 18 yaş öncesi dava dışıN*** G****e ait iş yerindeki çalışmaları geçerli saymadığı için aylık bağlamamıştır. Yargıtay 10 HD nin 2023/1400 esas 1658 karar sayılı ilamında da açıklandığı üzere Sosyal güvenlik hakkı kamusal haklardan olup vazgeçilemez ve devredilemez olduğu gibi sınırlandırılmaz. Davacının 18 yaş önceki çalışmalarının dava dışı iş yerinde geçmiş olması sebebiyle vasi imzalı yazılı belge olmaması halinde sigortalılığın geçerli sayılmayacağına ilişkin kanunda herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Kurum genelge ile bu hizmetleri aylık hesabında dikkate almayacağını belirtmiş ise de bu işlemin yasal dayanağı yoktur. Dava dışı iş yerinde çalışan çocukların sigortalı sayılmayacağına dair düzenleme bulunmadığından ve ana baba dışındaki kişilere ait iş yerinde çalışanlar ile ilgili de kurumun böyle bir işlem yapılacağına dair düzenlemesi olmadığı da dikkate alınarak kurum işleminin hatalı olduğu başka bir sebeple de bu hizmetlerin iptal edilmediği dikkate alındığında hizmetlerin geçerli sayılması gerekir.

Davacı 18 yaşını doldurduğu 08/06/1998 den itibaren sigortalı sayılacaktır. Ayrıca 18 yaş öncesi cetvelde geçerli gözüken kurumca iptal edilmeyen hizmet süreleri de prim gün sayısı olarak dikkate alınacaktır. Buna göre davacının kuruma yaptığı başvuru tarihi itibarıyla tahsis koşulları raporda incelenmiş yaş koşulunun kalktığı da dikkate alınarak davacıya 1/7/2023 den itibaren aylık bağlanması gerektiği anlaşılmış ve buna ilişkin faiz uygulanmasının da ne şekilde olacağı yazılmak suretiyle davanın kabulüne dair aşağıdaki hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Yukarıda açıklanan nedenlerle;

Davacının davasının KABULÜ ile

Sgk iskenderun sgm nin 3/10/2023 tarihli 81569544 sayılı işleminin iptaline

Davacının 1012051 sicilli N*** G*** iş yerindeki 18 yaş altı dönemde 9/6/1997-15/9/1997 aralığında yapılmış sigorta bildirimlerinin geçerli ve yaşlılık aylığı hesabından 506 sayılı yasanın 60/G maddesi de gözetilerek dikkate alınması gerektiğinin tespiti ile davacının 29/6/2023 tarihli aylık talebine göre 1/7/2023 den itibaren yaşlılık aylığına hak kazandığının ve bu tarihten itibaren aylık bağlanması gerektiğinin tespitine

Ödenmeyen aylıklar için 1/7/2023-1/10/2023 dönemi aylıklarına 1/10/2023 den itibaren , takip eden aylıklara ise her birinin ödenmesi gereken tarihten itibaren yasal faiz uygulanması gerektiğinin tespiti,

Davalı kurum harçtan muaf olduğundan harç alınmasına yer olmadığına,

Dosyada verilen adli yardım kararı gereği yapılan 6.000,00 TL bilirkişi raporu, 4 adet KEP

yazışma gideri 10,00 TL , 4 adet elektronik tebligat gideri 40.00 TL , 2 adet Tanık Talimat tebligat masrafı 350,00 TL , Talimat gönderme yazısı 100,00 TL , karar tebliğ ücreti 30.00 TL olmak üzere toplam 6.530,00 TL yargılama giderinin davalıdan tahsili ile hazineye irat kaydına,

Davacı kendisini vekil ile temsil ettirdiğinden tarife gereği takdir olunan 30.000,00 TL vekalet ücretinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine,

Dair, taraf vekillerinin yüzlerine karşı yapılan açık yargılama sonucunda kararın tebliğinden itibaren 2 haftalık süre içerisinde mahkememize verilecek dilekçe ile İstinaf Mahkemeleri (Bölge Adliye Mahkemesi) yolu açık olmak üzere verilen karar açıkça okunup usulen anlatıldı. 19/03/2025 10:43:45

